



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ  
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,  
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa  
Canonica Deductus**

**Leuren, Peter**

**Coloniae Agrippinae, 1708**

85. An Vicarius esse possit Iudex in causa sui Episcopi.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)



hibetur Vicarius præfente Episcopo dare dimissorias, quas dare absente Episcopo ei permittitur. Sbroz. num. 4. Pax Jord. num. 153. Sed & de hoc infra. Quarum tamen limitationum neutra, uti nec aliarum locum habet in Vicario Episcopi constituti à Papa ob inhabilitatem Episcopi; is enim absolute potest omnia etiam præfente Episcopo. Sbroz. n. 6. Pax-Jord. num. 154.

*Quæstio 85. Num Vicarius possit esse Judex in causa sui Episcopi?*

**R**espondeo affirmativam teneri à Papazon, in apostil. ad rotam decis. 1. aliis 47. n. 5. apud Sbroz. l. 2. q. 137. n. 1. qui tamen ipse ait, negativam sibi videri certiore. citat pro ea Bald. in l. si quis. c. de Episc. & cler. n. 6. Sapiam Felin. &c. Ampliat etiam Sbroz. suam hanc doctrinam n. 5. ut neque etiam esse possit Judex in causa Ecclesiæ sui Episcopi, eo casu quo Episcopus in tali causa nequit esse Judex. Admittit tamen Sbroz. n. 3. & 4. quòd, cum Episcopus sit piarum voluntatum executor, dicaturque pater & procurator pauperum, possit petere missionem in petitam per procuratorem possessionem nomine pauperum institutorum hæredum, & in hoc casu Vicarium ejusdem Episcopi posse esse Judicem competentem in causa coram se mota per procuratorem Episcopi nomine pauperum contra laicum excipientem de competentia. Admittit quoque Sbroz. l. c. n. 6. quòd Vicarius non prohibeatur coram Episcopo testificari in causa pro actore, si necessitas immineret. citat pro hoc Gl. in c. dilecto. v. recusasti. de testibus. Gemin. conf. 115. n. 6. Verum his non obstantibus non video, cur Vicarius non possit esse Judex delegatus & constitutus à Pontifice in causa sui Episcopi.

*Quæstio 86. Num Vicarius generalis Archiepiscopi habeat jurisdictionem in suffraganeos Episcopos, aut saltem in eorum Vicarios?*

**1.** Respondeo ad primum: Vicarius Archiepiscopi nullam habet potestatem in Coepiscopos seu Episcopos suffraganeos, ob dignitatem & eminentiam Officii Episcopalis. Azor. Inst. mor. p. 2. l. 3. c. 45. q. 10. Pirh. ad rit. de off. Vicar. n. 66. Pax Jord. l. 1. 2. tit. 1. n. 152. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 39. Sbroz. l. 2. q. 58. n. 2. citans Bertach. de Episc. p. 7. 4. tit. de Vicar. Episc. q. 10. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. Archiepisc. n. 164. Cuch. instit. Jur. Can. de Vicar. Episc. n. 123. &c. juxta c. Romana. §. si Officiales. de off. Judic. ordinar. in 6.

**2.** Limitant responsum Ventrigl. Pax Jord. Azor. locis cit. Sbroz. l. c. num. 3. ut procedat solum, quando Archiepiscopus est præfens in provincia, non verò, quando est absens; eo quòd tunc Vicarius Archiepiscopi habeat in dictos suffraganeos jurisdictionem cum potestate infligendi censuras, seu profereudi in illos sententiam excommunicationis, suspensionis & interdicti. Pro hac limitatione citat Ventrigl. præter quamplures citatos à Sbroz. Gratian. discept. for. c. 111. n. 19. & 20. & c. 169. num. 16. Meroll. Theol. mor. d. 7. c. 6. dub. 40. juxta cit. c. Romana. vi ejus prohibitum Vicario ferre censuras istiusmodi in suffraganeos præfente Metropolitanò, quas tamen si tulisset præfente Archiepiscopo, validas seu validas fore, tenet Gl. in cit. c. Romana. v. attentans, & cum eo Sbroz. l. c. n. 8. citans quoque pro hoc Foller. in pr. crim. can. p. 1. mor. d. n. 123. quamvis addat, Vicarium esse propterea puniendum. Ve-

rumtamen melius cum Jo. Monacho. & Archid. in idem c. Romana. eas vim habituras negat Azor. Lactum sententia lata ab eo, qui Judex non est (qualis pro tempore dictæ sententiæ in ordine ad dictum effectum non est Vicarius, utpote cujus tunc suspensa jurisdictio & potestas ferendi censuras in dictos suffraganeos non valet. Et sic in specie Vicarium Archiepiscopi eo absente in causa appellationis ab Episcopo suffraganeo per viam suspensionis, interdicti, vel alia posse procedere contra Episcopum suffraganeum, ut pareat suis rescriptis & provisionibus, tradit Carol. de Luca ad Ventrigl. l. c. num. 4. citato Gratiano discept. 169. n. 6. Verum de hac potestate ferendi censuras ex professo infra.

**3.** Respondeo ad secundum: Sed neque Vicarius Archiepiscopi habet jurisdictionem in Vicarios suffraganeorum, uti nec in alios eorum subditos. Laym. in c. Romana. de off. Vicar. in 6. n. 8. Pirh. l. c. Sbroz. l. 2. q. 59. n. 1. citans pro hoc cit. c. Romana. Gl. in c. 1. de off. Vicar. in 6. v. ratio. & ibidem Archid. in princ. Gemin. n. 6. Abb. in c. pastoralis. de off. ordinar. &c.

**4.** Quòd si his opponatur, Archiepiscopum dici Ordinarium Judicem omnium Episcoporum suæ provincie, & illos illi subditos esse lege Metropolitana juxta c. pastoralis. ubi id uocat Abb. n. 2. & per consequens etiam Vicarium Archiepiscopi, utpote qui facit unum tribunal cum suo Archiepiscopo, esse Judicem illorum suffraganeorum, adeoque etiam esse judicem Vicariorum illorum suffraganeorum, utpote qui quoque idem faciunt tribunal, eandemque personam repræsentant cum suis Episcopis, ac ita non minus istos Vicarios suffraganeorum, quam ipsos suffraganeos subditos esse dicto Vicario Metropolitani. Si inquam hæc opponantur, responderetur (quæ responsio continet quoque limitationem datæ à nobis responsionis) imprimis jurisdictionem illam Archiepiscoporum in Episcopos cessare hodie quòd ad causas criminales; cum nequeant citari aut moneri, sive ex officio procedatur, sive per inquisitionem seu denunciationem vel accusationem. Sbroz. cit. q. 59. n. 1. juxta dispositionem Trident. sess. 13. c. 6. ita ut pro nullo delicto aut causa, etiam gravissima, & atrocissima, puta hæresis, læsæ Majestatis &c. citari possint ad personaliter comparendum per quoscunque Judices ordinarios, vel delegatos, etiam S. E. R. Cardinales, nisi de expressa ac speciali commissione manu Papæ signata, pro ut habetur in constitutione Pii IV. quæ declaratur & ampliat dicta Tridentini dispositio, quæque in Bullario est 15. & incipit: In supremæ militantis Ecclesiæ, edita anno 1564. Sept. Calend. Decemb. Dumque in Trident. l. cit. excipitur causa, ob quam deponendus seu privandus veniret Episcopus, quòd in ea citari & moneri posset ad comparendum personaliter, id inquam de Episcopis non residentibus, non verò de residentibus, utpote in hoc ob residentiam magis privilegiatis, intelligendum. Gonz. ad Reg. 8. gl. 41. n. 5. Subditos nihilominus Archiepiscopo Episcopos suffraganeos quo ad causas eorum civiles, quatenus de iisdem cognoscunt Archiepiscopi, ex Abb. in cit. c. pastoral. tradit Sbroz. cit. q. 59. n. 2. Dein dicitur, quòd Vicarius Episcopi suffraganei consideratur ut privata persona non magis subicitur Metropolitanò quam alii Episcopo subditi, adeoque sicut alii illi subditi, ubi deliquerunt, non puniuntur nec conveniuntur coram Archiepiscopo (nisi in casibus, de quibus Gl. in c. pastoralis. v. exceptis & ibi canonistæ) ita nec Vicarii suffraganeorum puniri à Metropolitanò aut conveniri coram eo possunt, dum possident aut faciunt aliquid, aut